

v evropské politice (17. 12. - 23. 12. 2018)

Událost týdne:

17. prosince potvrdila britská premiérka Theresa Mayová, že britský parlament bude hlasovat o brexitové dohodě vyjednané s EU v týdnu od 14. ledna 2019. Mayová ve svém projevu před poslanci odmítla možnost konání druhého referenda o odchodu země z EU. Následující den informoval mluvčí britské premiérky, že vláda sice stále věří v prosazení dohody o brexitu, začíná se však připravovat i na scénář opuštění EU bez dohody. Sadu opatření pro případ tvrdého brexitu zveřejnila ve stejný týden i Evropská komise.

18. prosince uvedl ruský prezident Vladimir Putin na schůzi vedení ruského ministerstva obrany, že k „modernizaci“ rusko-americké smlouvy o likvidaci raket středního a krátkého doletu (INF) by mohly být přizvány i třetí země. Putin se dle vlastního vyjádření nebrání ani zahájení debaty o parametrech nové smlouvy. Z porušování smlouvy z roku 1987 se Rusko a USA vzájemně obviňují. USA již opakovaně pohrozily, že od smlouvy odstoupí. Putin o dva dny později při příležitosti své výroční tiskové konference v Moskvě varoval před hrozbou jaderné války, pokud tak USA skutečně učiní.

19. prosince potvrdilo Valné shromáždění OSN většinou 152 hlasů globální pakt o migraci. Proti paktu hlasovalo pět zemí, konkrétně ČR, Maďarsko, Polsko, Izrael a USA. 12 zemí se zdrželo hlasování. Pakt je právně nezávazným dokumentem, který cílí na zajištění bezpečné, řízené a legální migrace a na zlepšení ochrany migrantů. Valné shromáždění OSN přijalo o dva dny dříve také globální pakt o uprchlících. Proti hlasovaly jen Maďarsko a USA. ČR pakt podpořila navzdory nesouhlasu premiéra Andreje Babiše (ANO). Cílem právně nezávazného paktu je snaha o posílení spolupráce v rámci reakce na uprchlické vlny.

21. prosince přijal belgický král Philippe rezignaci premiéra Charlese Michela. Předčasné volby se však nejspíše konat nebudou, neboť král pověřil Michela vládnutím až do řádných voleb na konci května 2019. Michel se rozhodl odstoupit poté, co socialisté a Zelení navrhli vyslovení nedůvěry vládě kvůli tomu, že koalici opustila největší strana Nová vlámská aliance (N-VA). Důvodem odchodu strany byly neshody ohledně přijetí migračního paktu OSN.

21. prosince byly v Lotyšsku zveřejněny dokumenty někdejší sovětské tajné policie KGB, podle nichž patřili k agentům a tajným spolupracovníkům KGB i bývalý lotyšský premiér Ivars Godmanis, současný předseda nejvyššího soudu Ivars Bickovics či zemřelý kardinál Julijans Vaivods.

22. prosince se již po šesté uskutečnily protesty hnutí žlutých vest ve Francii. Zúčastnit se jich mělo asi 38 600 lidí, což je méně než předchozí sobotu. V Paříži se do protestů zapojilo zhruba dva tisíce osob. Stoupenci hnutí požadují zlepšení životní úrovně v zemi.

23. prosince propustila britská policie bez obvinění muže a ženu, které o víkendu zadržela kvůli vyšetřování letů nepovolených dronů, jež v předchozích dnech zastavily provoz na letišti Gatwick. Policie v hrabství Sussex informovala, že vyšetřování pokračuje dál.

Telegraficky

- Dne 19. prosince informovala agentura ČTK, že osobností roku britského listu Financial Times se stal americký finančník maďarského původu George Soros. List Sorose označil za „praporečnicka liberální demokracie a otevřené společnosti“.
- Dne 20. prosince byl zveřejněn nový rozsudek švýcarského generálního soudu, který odsuzuje tři české podnikatele v kauze Mostecké uhelné společnosti (MUS) k odnětí svobody v délce 6 až 46 měsíců. Podle serveru DeníkN byly tresty sníženy v řádu měsíců. Deník N dále informoval, že odsouzenými jsou Marek Čmejla, Jiří Diviš a Oldřich Klimecký.
- Dne 21. prosince vyzval papež František v tradičním vánočním proslovu k římské kurii duchovní, kteří sexuálně zneužívali nezletilé děti, aby se vydali spravedlnosti.

